

ВПЛИВ КОЛЬОРУ НА ФОРМУВАННЯ ВНУТРІШНЬОГО ПРОСТОРУ ЛІКУВАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Розглянуто основні фактори впливу кольору на формування комфортного внутрішнього простору лікувальних закладів. Стаття розкриває широке коло питань та факторів, які підносять актуальність проведення змін архітектурно-планувальній організації лікарень України до край важливого рівня. Розглянуто важливість застосування властивостей кольору при проектуванні лікарень та його впливу на психологічний і фізичний стан пацієнтів. Дослідженні особливості використання кольору для виділення основних функціональних зон, як засіб орієнтації у просторі та як засіб художньої виразності.

Ключові слова: архітектура, лікувальні заклади, колір, вплив кольору, охорона здоров'я.

Актуальність теми. Дослідження впливу кольору на формування архітектурного середовища лікувальних комплексів на сьогодні займає важливе місце. Адже, колір – один з найважливіших компонентів середовища існування людини. Кожен окремий колір має власну силу впливу і певний характер впливання на людину: фізіологічний, психологічний (емоційний), символічний (інформативний), естетичний, екологічний (формоутворювальний - в архітектурно композиційному вирішенні).

Колір - це потужний інструмент впливу, один з найпотужніших чинників, що впливають на психіку, настрій, самопочуття (здоров'я), зореве сприйняття розмірів приміщення. Інформативність кольору необхідний і невід'ємний фактор життєдіяльності людства. Саме тому дослідження впливу кольору на формування архітектурного середовища лікувальних комплексів дуже важливе. Адже, людина, перебуваючи в комплексі такого типу повинна почувати себе комфортно та мати відповідні умови, які сприяють покращенню її здоров'я та найшвидшій реабілітації.

Аналіз досліджень та публікацій. Вплив кольору та світла при проектуванні закладів охорони здоров'я були досліджені в працях: Хілари Далке, Пол Дж. Літлфейр, Девід Лое «Lighting and colour for hospital design»; Фабер Біррен «Psychological Implications of Color and Illumination» - розкриття психологічних наслідків кольору та світла, експериментальні дослідження впливу кольору на людей, які перебувають у лікувальних закладах; Джарупала

Свідхар «Color choice in Health Care Design & Its effect on Health and Psychology» - дослідження впливу кольору на здоров'я і психічний стан людини, з'ясування реакції тіла і розуму на ті чи інші кольори, дослідження цілющих властивостей кольору; Бенджамін Шварц, Рут Brent Тофл «Color design in healthcare environments: theoretical observations»; Шейла Бош, Розалін Кама, Ів Еделстейн, Джейн Малкін «The application of color in healthcare settings»; Кортні Джо Едж «Wall color of patient's room: effects on recovery».

Мета статті. Метою даної статті є визначення впливу кольору на формування внутрішнього простору лікувальних закладів.

Виклад основного матеріалу. Згідно аналізу існуючих досліджень було з'ясовано, що світло і колір потужно впливають на формування психофізіологічного стану організму пацієнтів, тому, при створенні колірної середовища лікувального закладу, необхідно детально з'ясувати, як саме впливає дане колірне середовище на пацієнтів і персонал, використовуючи: системи комп'ютерного моделювання з реалізацією принципів формування інтер'єрів; побудову системного еталону з реалізацією його в натурі. Правильний колір в проектуванні лікарні або іншої медичної установи може вирішити функціональні задачі. Колір використовується як засіб орієнтації та для виділення різноманітних функціональних зон.

Також колір відіграє важливу роль у створенні доступного середовища. Поверхневі текстури і вибір матеріалів забезпечують візуальні і тактильні підказки, щоб допомогти людям з поганим зором користуватись будівлею. Колірний контраст може виявити перешкоди, які виникли на шляху людини. Добре продумане внутрішнє середовище повинне мати переходи освітлення і колірної оформлення для того, щоб очі могли адаптуватися до змін рівня освітленості.

Зовнішній вигляд і атмосфера інтер'єру будівлі в ніч може дуже відрізнятись від денного і це може лякати людей з поганим зором, будь то пацієнт, штатний працівник або відвідувач. Орієнтири або поверхні повинні бути контрастними, з використанням елементів підсвічення або освітлення для комфортного пересування пацієнтів з вадами зору, для кращого їх орієнтування в просторі медичного закладу та для виявлення потенціальних перешкод на шляху людини.

Правильно підібраний колір впливає на настрій і стан здоров'я пацієнта. Теплі і активні кольори радують і підтримують у пацієнтів жагу до життя. Холодні і пасивні кольори - заспокоюють. Велике значення має психофізіологічний вплив кольору на лікарів, особливо хірургів, які іноді проводять по 6-10 годин в операційних. Тому правильний вибір кольору допомагає їх очам не сильно втомлюватися. У лікарнях також враховується

гігієнічно - естетичний вплив кольору. Гладкі світлі поверхні без малюнка роблять інтер'єри лікарень більш охайними.

Палати лікарень повинні бути світлими, життєрадісними. При виборі колірної рішення лікарняних палат основним є діагноз хвороби. Наприклад, для палат кардіохворих не рекомендується застосовувати червоні і помаранчеві кольори, для ниркових хворих - сині відтінки. Для нервовохворих з підвищеною дратівливістю рекомендують стіни палат фарбувати в заспокійливі сині кольори, а для депресивних хворих, які втратили, так би мовити «смак до життя» - в сонячні жовті кольори.

Найбільш благотворний і медичний колір в інтер'єрах лікарень - зелений. Саме цей колір і його відтінки (зелено-блакитний, світло-зелений) намагаються повсюдно використовувати в інтер'єрах лікарень. Дослідження показують і доводять, що колір має цілющий вплив на людину, при його правильному застосуванні в архітектурному середовищі. І на кожну хворобу є свій відповідний цілющий колір.

Висновок. У проектах медичних закладів повинно бути закладене чітке архітектурно-планувальне рішення, яке покликано забезпечувати легке пересування пацієнтів і лікарів по лікувальному закладу без перешкод. Чітка структура приміщень, колірне наповнення та природне освітлення – все це сприяє комфортному перебуванню пацієнтів і лікарів у медичній будівлі. Колір використовується як засіб орієнтації та для виділення різноманітних функціональних зон.

Також колір відіграє важливу роль у створенні доступного середовища. Поверхневі текстури і вибір матеріалів забезпечують візуальні і тактильні підказки, щоб допомогти людям з поганим зором користуватись будівлею. Палати лікарень повинні бути світлими, життєрадісними. При виборі колірної рішення лікарняних палат основним є діагноз хвороби. Колір палат, коридорів та холів повинен відрізнятися в залежності від відділення.

Список літератури:

1. Заклади охорони здоров'я. Будівлі та споруди. ДБН В.2.2-10-2001 [Текст]: вид. офіц. – К.: Державний комітет будівництва, архітектури та житлової політики України, 2001. – 158 с.
2. Ruth Brent Tofle, Benyamin Schwarz, So-Yeon Yoon, Andrea Max-Royale. Color In Healthcare Environments - A Research Report, 2004. – 81 p.
3. Colour Design Schemes for Long-term. Healthcare Environments. Hilary Dalke, Mark Matheson, 2003-2005. – 365 p.
4. Ч. Пэдхем, Дж. Сондерс. Восприятие света и цвета, 1975 г. – 256 с.

5. Основи дизайну архітектурного середовища: Підручник / Тімохін В.О., Шебек Н.М., Малік Т.В. та ін. – К.:КНУБА, 2010. – 400 с.
6. Faber Birren. Psychological Implications of Color and Illumination, 1969. – 402 p.
7. Jarupala Sridhar. Color choice in Health Care Design & Its effect on Health and Psychology, 2009. – 26 p.

Аннотация

В статье рассмотрены основные факторы влияния цвета на формирование комфортного внутреннего пространства лечебных учреждений. Статья раскрывает широкий круг вопросов и факторов, которые возносят актуальность проведения изменений в архитектурно-планировочной организации больниц Украины до чрезвычайно важного уровня. Рассмотрена важность цвета при проектировании больниц и его влияние на психологическое и физическое состояние пациентов. Особенности использования цвета для выделения основных функциональных зон, как способ ориентации в пространстве и как способ художественной выразительности.

Ключевые слова: архитектура, лечебные учреждения, цвет, влияние цвета, охрана здоровья.

Abstract

The article describes the main factors of color effect on the formation of the comfortable interior space of healthcare facilities. The article reveals the wide range of issues and factors that elevate the relevance of changes in the architectural planning of hospitals in Ukraine to an important level. Considered the importance of color in hospital design and its influence on the psychological and physical condition of patients. Features of the use of color to highlight the main functional areas, as a way of orientation in space and as a way of artistic expression.

Keywords: architecture, healthcare facilities, color, color effect, healthcare.